

Sagsbeskrivelse

I Aalborg Kommune kommer plejefamilier ofte i spil, når et barn eller en ung skal anbringes. Plejefamilierne tilbyder barnet nogle rammer, der adskiller sig fra det socialpædagogiske opholdssted eller døgninstitutionen. En anbringelse uden for hjemmet er en af de foranstaltninger, kommunen kan sætte i værk efter Serviceloven, når et barn eller en ung har brug for særlig støtte. I 2018 er 373 børn og unge i alderen 0-22 år anbragt i en plejefamilie, heraf 43 i netværk (opgørelsen er fra 3 måned 2018)

Plejefamilierne godkendes af socialtilsynet og er oprettet efter:

- Plejefamilier efter Serviceloven § 66, stk. 1, nr. 1
- Kommunale plejefamilier oprettet efter Serviceloven § 66, stk. 1, nr. 2. Kommunale plejefamilier blev indført med Barnets Reform i 2011. En kommunal plejefamilie er i kraft af særlige kompetencer og kvalifikationer godkendt til at have særligt behandlingskrævende børn og unge i pleje, som fx børn og unge med en psykisk lidelse. Pt. har Aalborg Kommune ingen Kommunale plejefamilier ansat.
- Netværksplejefamilier efter Serviceloven § 66, stk. 1, nr. 3, hvor der forud for anbringelsen består en personlig eller familiær relation mellem plejeforældre og barnet/den unge.
- Plejefamilier godkendt som konkret egnede efter § 66 a godkendes af kommunen og kun i forhold til et eller flere nærmere angivne børn eller unge, og netværksplejefamilier er konkret godkendte plejefamilier, hvor der er en familie- eller netværksrelation mellem barnet/den unge og familien. Der er meget få plejefamilier der bliver godkendt konkret.

Aalborg Kommunes anbringelsesmønster viser, at der anbringes en stor andel børn og unge i plejefamilier til en lav takst, i 2017 var Aalborg Kommunes gennemsnitlige vederlagsniveau på 5,9 vederlag. Da Aalborg kommune anbringer en stor andel af børn i plejefamilier, betyder det også at andelen af børn med høj belastning også anbringes i plejefamilier.

Anbringelsesmønster for 6-by kommunerne

Tabel 1: Antal og andel af anbragte børn og unge i en familieplejeindsats i 6-by kommunerne (0-17 år) ultimo 2016.

	København	Odense	Esbjerg	Randers	Århus	Aalborg	6-by	Hele landet
Antal i en familieplejeindsats	440	263	130	178	261	356	1.628	7.546
Andel i en familieplejeindsats	58,6%	57,5%	46,6%	79,1 %	50,7 %	65,7 %	58,8 %	63,5 %

*Andel i familiepleje er summen af de tre anbringelsesindsatser, Netværkspleje, Ordinær familiepleje og Kommunal familiepleje. Anbragte børn og unge med handicap er inkluderet i tabellen. Kilde; Danmarks Statistik

De mest sikre data, at sammenligne, er tallene fra regnskab 2016, hvorfor tabel 1 er medtaget.

Tabel 1 viser Aalborg Kommunes anbringelsesmønster sammenlignet med de andre 6-by kommuner. Heraf ses det at netop en stor andel af de 0-17 årige, sammenlignet med 6-by kommunerne, er anbragt i en familiepleje. Således er 65,7 % ved udgangen af 2016 i Aalborg Kommune anbragt i en familieplejeindsats.

Familieplejens gennemsnitlige vederlagsniveau sammenlignet med 6-byerne

Tabel 2 er ligeledes baseret på data fra regnskab 2016 og heraf fremgår at Aalborg kommunes gennemsnitsudgifter pr. helårsplads er nogle af de laveste på området sammenlignet med de andre 6-byer.

Tabel 2: KL's nøgletal: Gennemsnitsudgifter pr. helårsplads til børn og unge anbragt i pleje- og netværksplejefamilier – regnskab 2016 opgivet i 1000 kr. pr. helårsplads

	København	Århus	Aalborg	Odense	Esbjerg	Randers
Plejefamilier	482	492	410	445	429	402
Netværksplejefamilier	161	168	128	161	134	152

Aalborg kommune har haft et ønske om at fremskaffe et nyere datagrundlag, end fra 2016, vedrørende 6-byernes gennemsnitlige plejevederlag, Hvorfor dette har været forespurgt i 6-by regi. Tabel 3 viser de 6-byer der har besvaret forespørgslen herom. Netværksplejefamilier indgår ikke i gennemsnittet da de ikke modtager løn/plejevederlag. Der har været forskellige besvarelser i forhold til hvornår 6-byerne har opgjort gennemsnittet, sammenlignet med besvarelserne ligger Aalborg kommune lavt med et gennemsnitligt vederlagsniveau på 5,9 for 2017.

Tabel 3: Forespørgsel hos 6-byerne vedr. gennemsnitlige vederlagsniveau- X har ikke besvaret.

	København	Århus	Aalborg	Odense	Esbjerg	Randers
Gennemsnitlige vederlagsniveau	6,47 2018	7,13 2017	5,9 2017	5,5 ved seneste gennemgang	x	x

Hvilken Honoreringsmodel benyttes i 6-by regi

Aalborg kommune har forespurgt i 6-by regi hvilken honoreringsmodel der benyttes, dette fremgår af tabel 4.

Ligeledes henvises der til Familie- og Socialudvalgets beslutning om vedtagelse af ny honoreringsmodel i Aalborg Kommune, vedlagt indstillingen som bilag. Hvor det blev besluttet ikke at indføre en gennemsnitsmodel, da en gennemsnitsbetragtning ikke matcher Aalborg Kommunes Udviklingsstrategi.

Tabel 4: Honoreringsmodeller

	København	Århus	Aalborg	Odense	Esbjerg	Randers
Honoreringmodeller	KL's vederlagsmodel med genforhandlingsfri st mindst hvert 2. år. For forstærkede plejefamilier er det hvert 4. år.	Gennemsnitsmodellen	KI's vederlagsmodel men med en treårig genforhandlingsfri st.	Ny Odensemодellen/m inimumsmodellen	Der arbejdes på en ny honoreringmodel	Gennemsnitsmodellen, inspireret af Århus Kommune

København og Aalborg Kommune benytter KL's vederlagsmodel, hvor aflønningen af plejeforældrene afregnes i såkaldte vederlag. Antallet af vederlag afhænger af, hvor behandlingskrævende det anbragte plejebarn er. Kompensationen opgøres i 1-7 skattepligtige vederlag. I Aalborg Kommune modtager enkelte familier over 7 gange vederlag. Antallet af plejevederlag fastsættes ud fra en konkret og individuel vurdering af det enkelte barn eller unges behov for særlig støtte, samt den indsats, der er aftalt, at familien skal yde i forbindelse hermed. Ud over det skattepligtige vederlag ydes tilskud til barnets kost og logi (der udgør mellem kr. 5500 - kr. 5850 pr. mdr.), lomme-og tøjpenge til barnet samt engangs- og ekstraudgifter. Disse tilskud er skattefrie.

Århus og Randers Kommune har indført en honoreringsmodel, Gennemsnitsmodellen, hvor honoreringen fastholdes på samme niveau gennem hele anbringelsesforløbet. Gennemsnitsmodellen er en model, hvor fastsættelsen af honorering m.v. fastsættes ud fra en gennemsnitsbetragtning. Honoreringen baseres her på den gennemsnitlige plejeopgave fordelt over tid, hvilket betyder, at honoreringen fastholdes på samme størrelse gennem hele anbringelsesperioden. Fastholdelse af honoreringens størrelse gennem hele anbringelsesperioden betyder, at genforhandling af honoreringens størrelse kun yderst sjældent kan komme på tale. Dette vil igen betyde, at det er meget vigtigt at plejefamilien forud for anbringelsen kan have tillid til, at plejeopgaven er vurderet korrekt i forhold til den arbejdsindsats, der kræves og den løn der betales.

Odense kommune har indført Minimumsmodellen, som er en model hvor alle plejefamilier aflønnes med en fast minimumshonorering pr. måned, gennem hele barnets anbringelsesperiode, svarende til 4 vederlag pr. mdr. Den nye honoreringsmodel bruges af Odense Kommune ved nye familieplejeanbringelser. Alle nuværende plejefamilier, der honoreres af Odense Kommune, tilbydes at overgå til den nye honoreringsmodel, men kan så ikke gå tilbage til KL's honoreringsmodel med løbende vederlagsforhandling.

I udgangspunktet kan kontrakten ikke genforhandles, og der er ikke kontraktændringer i plejeforløbet. Ændringer kan dog alligevel forekomme i de tilfælde, hvor en af plejeforældrene helt eller delvist må opgive tilknytningen til arbejdsmarkedet i en periode på grund af barnets behov. Hvis en af plejeforældrene i en periode delvist (er nødt til at gå på deltid maks. 30 timer pr. uge) må opgive tilknytningen til arbejdsmarkedet, vil honoreringen i perioden stige til 5 vederlag (kr. 21.110) pr. måned. Hvis en af plejeforældrene helt må opgive tilknytning til arbejdsmarkedet i en periode, vil honoreringen i perioden stige til 7 vederlag (29.554 kr.) pr. måned. Den fastsatte takst er pr. barn. Ved indførslen af minimumsmodellen gives der en 6 måneders opsigelsesperiode i de tilfælde hvor en plejefamilier skal gå fra 7 eller 5 vederlag til 4 vederlag, fordi plejeopgaven ikke længere fordrer, at en af forældrene helt eller delvist opgiver tilknytning til arbejdsmarkedet. I perioden kan den ene plejeforældre helt eller delvist.

Med satspuljeaftalen for 2018 indgik satspuljepartierne en aftale om et større initiativ "Mere kvalitet i plejefamilier – en bedre opvækst for det anbragte barn", der skal sikre et løft af området. Formålet med pakken er at sikre mere kvalitet i plejefamilieanbringelserne, så de anbragte børn får den indsats, de har brug for. I den forbindelse nedsætter Socialstyrelsen en følgegruppe med centrale interessenter på plejefamilieområdet, hvori Aalborg kommune blandt andet deltager. Et af initiativerne er at skabe ro og stabilitet i anbringelsen – Der er behov for at mindske fokus på økonomi og skabe ro og forudsigelighed omkring plejefamiliernes opgave, så uenigheder om løn og andre vilkår ikke kommer i vejen for en tryk opvækst for det anbragte barn. Derfor skal kommuner og plejefamilier blive langt bedre til at indgå klare aftaler allerede fra anbringelsens start, så der ikke hersker tvivl om, hvad plejeopgaven indebærer, om lønniveauet eller de vilkår, der skal gælde for ansættelsen. Derudover hersker der i praksis tvivl om, hvad der gælder for plejefamilier, fx ift. ferie og skat. Retsstillingen er egentlig ret klar, når man dykker ned i de relevante lovgivninger, men det kan være svært som plejefamilie at få sig et samlet overblik over, hvad der er op og ned.

Børne- og Socialministeriet går i dialog med KL om, at KL fremadrettet anbefaler en anden vederlagsmodel (Gennemsnitsmodellen) samt principper for god forhandlingsadfærd, sådan at plejefamilier reelt bliver ligeværdige forhandlingsparter og ikke sættes ned i løn med meget kort varsel. Såfremt dialogen mellem ministeriet og KL ikke bærer frugt drøftes spørgsmålet i satspuljekredsen.

For at skabe klarhed over plejefamiliers rettigheder, fx ift. ferie og skat, vil håndbogen på plejefamilieområdet blive opdateret, så den indeholder en beskrivelse af retstilstanden på de forskellige områder.

En gennemsnitsbetragtning matcher ikke Aalborg Kommunes Udviklingsstrategi, hvor der arbejdes med korttidsanbringelser og fleksibilitet i forhold til indsatsstrappen. Hvor der er behov for en langt mere fleksibel aflønningsform, hvor honoreringen kan genforhandles i løbet af anbringelsesperioden, således at børnene og de unge, ud fra normaliseringsperspektivet, sikres tilknytning til eget hjem og

nærmiljø ved at udvikle og udnytte de ressourcer, der er i børnene og de unges familier og netværk.

Familieplejen i Aalborg Kommune udarbejder typisk kontrakter for en 3 årig periode op til det 16. år. Ved en 3 årig genforhandlingsfrist ser Familieplejen en mulighed for fleksibilitet til løbende at revurdere på indsatsen, samt at skabe ro omkring anbringelsen, således det gode samarbejde mellem Aalborg Kommune og plejefamilierne understøttes ved at have færre kontraktforhandlinger, der kan påvirke plejeforholdet negativt. Ligeledes sikres plejefamilierne stabile og forudsigelige rammer for vederlag og fastholder derigennem et ressourceperspektiv på plejebarnet.

På baggrund af sammenligning af 6-by kommunernes anbringelsesmønstre, gennemsnitlige vederlagsniveauer og honoreringsmodeller, tidligere ændringer på plejefamilieområdet, samt initiativer fra satspuljeaftalen 2018 vurderes der ikke grundlag for at foretage yderligere ændringer på området for nuværende. Det anbefales at der afventes udspil fra KL, da ny vederlagsmodel for plejefamilier er medtaget i KL's aftale med regeringen om kommunernes økonomi for 2019.

Leder af Visitationen og Familieplejen Christina Tange Holmberg deltager i udvalgmødet under behandling af punktet.

Tidsplan

Intern ledermøde	17. maj
FL	13. juni
FSU	22. juni

